

TRANSFORMACE PRVOTNÍCH DAT PRO POTŘEBY PODNIKOVÝCH A NADPODNIKOVÝCH ÚROVNÍ ŘÍZENÍ

KAPITOLA 10

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

CÍL A ÚČEL ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- **Cíl:** Poskytnutí informací o finanční pozici, výkonnosti a změnách ve finanční pozici účetní jednotky, které jsou užitečné při tvorbě ekonomických rozhodnutí.
- **Účel:** Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka byla sestavena srozumitelně a podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky tak, **aby na jejím základě mohla osoba, která tyto informace využívá (uživatel), činit ekonomická rozhodnutí.** Doplnění účelu je vodítkem pro účetní jednotky při volbě účetní metody a postupů a kritériem jejich správnosti.
- **Hlavní důvody pro sestavení:**
 - Sestavit je uloženo účetní jednotce legislativou
 - Předložení je podmínka burzy při emisi cenných papírů
 - Podnik se účetní závěrkou prezentuje na veřejnosti (*akcionáři, investoři,...*)

POSLOUPNOST JEDNOTLIVÝCH POSTUPŮ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- **Přípravné práce pro účetní závěrku** – cílem je zabezpečit věcnou správnost a úplnost údajů v účetnictví
- **Účetní uzávěrka** – uzavření účtů hlavní knihy převedením zůstatků výsledkových i rozvahových účtů na uzávěrkové účty
- **Sestavení účetní závěrky** – rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přílohy, popř. přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu
- **Následné povinnosti:**
 - audit účetní závěrky u účetních jednotek, na něž se tato povinnost vztahuje,
 - vyhotovení a audit výroční zprávy
 - uložení účetní závěrky (popř. výroční zprávy) do sbírky listin v rámci veřejného rejstříku
 - <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik> Veřejný rejstřík a sbírka listin (lze prohlédnout zveřejněné účetní výkazy firem)

DRUHY ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

■ **Řádná**

- sestavuje se k poslednímu dni účetního období

■ **Mimořádná**

- Podle zákona o účetnictví pouze v případě: fúze, insolvenční řízení, likvidace (zákon řeší pouze případy porušení předpokladu trvání podniku)
- Další možné situace (ne ze zákona): změna managementu, živelné pohromy

■ **Mezitímní**

- V průběhu účetního období
- Potřeba např. u: výplata záloh na podílu ze zisku, prezentace finančních informací bance

ROZSAH ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- Formální úprava rozsahu v této podobě:
 - **Účetní závěrka v plném rozsahu**
 - **Účetní závěrka ve zkráceném rozsahu**
- **Rozvaha v plném rozsahu**
 - Zahrnuje všechny položky výkazu (tj. písmena, římské a arabské číslice)
- **Rozvaha ve zkráceném rozsahu**
 - Zahrnuje pouze položky označené písmeny a římskými číslicemi s výjimkou položek C.II.1. Dlouhodobé pohledávky a C.II.2. Krátkodobé pohledávky
- **Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu**
 - Všechny položky výkazu (tj. písmena, římské a arabské číslice, výpoč. položky)
- **Výkaz zisku a ztráty ve zkráceném rozsahu**
 - Zahrnuje pouze položky označené římskými číslicemi (výnosy), písmeny (náklady) a výpočtové položky

ROZVAHA

- **Horizontální formát rozvahy**
 - lze ho vyjádřit rovnicí **aktiva = pasiva**
 - předností této formy rozvahy je rychlá informace o velikosti podniku, protože je přímo vyjádřena bilanční suma
- **Vertikální formát rozvahy**
 - lze ho vyjádřit rovnicí **aktiva – závazky = vlastní kapitál**
 - tato varianta zvyrazňuje pohled vlastníků, jejich podíl na financování majetku podniku

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (VÝSLEDOVKA)

- Ukazuje, jakého hospodářského výsledku společnost dosáhla za účetní období
- Horizontální x **vertikální**
 - V ČR pouze vertikální členění
- **Druhové x účelové členění** (*náklady na prodané zboží, administrativní, prodejní, marketingové náklady*)
- Výnosy a náklady provozní a finanční

Druhov výsledovka

čelov výsledovka

DOPLŇTE STUKTURU

DOPLŇTE STRUKTURU

V ČEM SE LIŠÍ? SEPIŠTE HLAVNÍ ODLIŠNOSTI, DLE VÝHODY A NEVÝHODY OBOU FORMÁTŮ.

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH (CASH-FLOW)

- Finanční výkaz, který zobrazuje **změny peněžních prostředků** (*peníze v pokladně, na bankovních účtech a ceniny*) a **peněžních ekvivalentů** (*vysoce likvidní krátkodobý finanční majetek např. akcie*) podniku,
- **Členění:**
 - Provozní činnosti – přehled o peněžních tocích z provozní činnosti
 - Investiční činnosti – pořízení a prodej HM a NM, dlouhodobé půjčky a jejich splátky
 - Finanční činnosti – zahrnuje finanční toky ovlivňující velikost jmění jednotky (např. půjčky, úvěry, výplata dividend)

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

Počáteční stav finančních prostředků		
<u>Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti</u>		
Zisk z hlavní výdělečné (provozní) činnosti		
Odpisy DHM		
Zisk po úpravách o nepeněžní operace		
Změna stavu materiálu		
Změna stavu výrobků		
Změna stavu pohledávek		
Změna stavu závazků vůči dodavatelům		
Změna stavu závazků vůči zaměstnancům		
Změna stavu závazků ze sociálního a zdravotního pojištění		
Změna stavu daňových závazků		
Změny stavu oběžného majetku a krátkodobých závazků		
<u>Peněžní toky – investiční činnost</u>		
Nákup DHM		
<u>Peněžní toky – finanční činnost</u>		
Změna stavu krátkodobého úvěru		
Zaplacené úroky ¹		
Konečný stav finančních prostředků		

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOKÍCH (CASH-FLOW)

- **Přímá metoda**

- Sledování přírůstku a úbytku peněžních toků přímo na základě jednotlivých účetních dokladů – nereálné.

- **Nepřímá metoda**

- Vychází z upravování zjištěného hospodářského výsledku.

PŘEHLED O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU

- Výkaz podává **detailní přehled o pohybech** jednotlivých složek **vlastního kapitálu** během sledovaného období.
- Doplnující informace ke změnám ve vlastním kapitálu, které nejsou zřejmé z rozvahy.
- Obvykle musí vyhotovovat pouze **střední a velké účetní jednotky**.

PŘEHLEDU O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU – FORMA, STRUKTURA

	Základní kapitál	Ážio a kapitálové fondy	Fondy ze zisku	Kumulované výsledky hospodaření *	CELKEM
Stav k 1.1.20X1	250	10	20	25	305
Dopady změn účetních metod a oprav minulých období				8	8
Upravený stav k 1.1.20X1	250	10	20	33	313
Změny vlastního kapitálu za rok 20X1	25	6	35	30	96
Zvýšení/snížení základního kapitálu	25	4			29
Výplata dividend / podílů na zisku				-190	-190
Převod výsledku hospodaření sledovaného období				255	255
Příděly ze zisku do fondů			35	-35	0
Čerpání fondů (např. sociálního)					0
Darovaný dlouhodobý majetek		5			5
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (např. přecenění cenných papírů)		-3			-3
Stav k 31.12. 20X1	275	16	55	63	409
Změny vlastního kapitálu za rok 20X2	0	2	-10	10	2
Výplata dividend / podílů na zisku				-300	-300
Převod výsledku hospodaření sledovaného období				310	310
Čerpání fondů (např. sociálního)			-10		-10
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (např. přecenění cenných papírů)		2			2
Stav k 31.12. 20X2	275	18	45	73	411

srovnatelné období

* slučuje výsledek hospodaření minulého i běžného účetního období

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

- **Vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.**
- Je zveřejňovaná vždy bez ohledu na kategorizaci účetní jednotky.
- Informace se v ní uvádějí v tomtéž pořadí, v jakém jsou vykázány položky v rozvaze a výkazu zisku a ztrát.
- Např. obsahuje: informace o použitých obecných účetních zásadách, výše závazkových vztahů s dobou splatnosti delší než 5 let, průměrný přepočtený počet zaměstnanců,...